

Suomen Franchising-Yhdistyksen Eettiset Säännöt 1.1.2017 alkaen

- Nämä Suomen Franchising-yhdistys ry:n ("SFY") eettiset säännöt ("Eettiset Säännöt") perustuvat European Franchise Federationin ("EFF") eettisiin sääntöihin "European Code of Ethics for Franchising". SFY on EFF:n jäsenenä sitoutunut noudattamaan EFF:n eettisiä sääntöjä sekä huolehtimaan siitä, että Eettiset Säännöt noudattavat EFF:n eettisiä sääntöjä, minkä lisäksi Eettiset Säännöt voivat sisältää myös kansallisia lisäyksiä, kunhan tällaiset lisäykset eivät johda EFF:n sääntöjen merkityksen vähentymiseen tai virheellisiin tulkintoihin.
- EFF:n eettiset säännöt edustavat koko franchisealaa ottaen huomioon franchiseketjujen, eli sekä franchise-antajien että franchiseyrittäjien intressit viranomaisiin, yhteiskuntaan ja kuluttajiin nähden. EFF:n eettisten sääntöjen voimassa oleva versio on päivitetty 17.10.2016 ja päivityksen tarkoituksena on sisällyttää ehtoihin EFF:n jäsenmaiden franchise-antaja – franchiseyrittäjä kokemuksia sekä toteuttaa Euroopan Komission asettama itsesääntelytavoite. EFF:n eettisiä sääntöjä päivitetään jatkuvasti, jotta ehdot säilyttävät relevanssinsa muuttuvilla markkinoilla.
- Eettiset Säännöt ovat käytännönläheinen ehtokokonaisuus, jotka säätelevät franchiseketjussa toimivan franchise-antajan ja sen jokaisen franchiseyrittäjän välistä suhdetta. Eettiset Säännöt perustuvat vilpittömyyden ja reilun toiminnan periaatteille, mitkä franchise-antajan ja franchiseyrittäjän välisessä suhteessa tarkoittavat reilua, läpinäkyvyyttä ja lojaalisuutta, jotka kaikki ovat osatekijöitä luottamuksellisen yhteistyön rakentamisessa. Nämä selvät ja yksiselitteiset periaatteet eivät ole ristiriidassa EU-maiden kansallisten lainsäädännön tai EU:n perusoikeuksien kanssa ja jatkuvana pyrkimyksenä on luoda yhä paremmat puitteet franchisingille.
- Eettiset Säännöt soveltuvat kaikkiin franchisesuhteen vaiheisiin: ennen franchisesopimuksen tekemistä, franchisesopimuksen aikana sekä franchisesopimuksen päättymisen jälkeen.
- Eettiset Säännöt muodostavat franchisealan itsesääntelynormiston ja niiden on tarkoitus toimia franchisingtoimintaa yleisesti ohjaavina ohjeina kaikille franchisealan toimijoille. Pyrkimyksenä on varmistaa asianmukaisen ja eettisen franchisingtoiminnan kehittyminen EU:ssa.
- SFY:n franchise-antajina toimivat jäsenet sitoutuvat noudattamaan Eettisiä Sääntöjä toiminnassaan. On huomattava, että Eettiset Säännöt eivät kuitenkaan korvaa tai täydennä franchisesopimusta, eivätkä ne tule ilman nimenomaista määräystä franchisesopimuksen osaksi.

1. FRANCHISETOIMINNAN MÄÄRITTELY

Franchisetoinnalla tarkoitetaan tavaroiden, palveluiden ja/tai teknologian markkinointijärjestelmää, joka perustuu oikeudellisesti ja taloudellisesti erillisten ja itsenäisten yritysten, franchise-antajan ja sen yksittäisten franchiseyrittäjien, väliseen läheiseen ja jatkuvaan yhteistyöhön, jossa franchise-antaja myöntää yksittäiselle franchiseyrittäjälle oikeuden ja samalla myös asettaa velvollisuuden harjoittaa liiketoimintaa franchise-antajan liiketoimintakonseptin mukaisesti.

Tähän liiketoimintakonseptin käyttöoikeuteen kuuluu oikeus ja velvollisuus käyttää suoraa tai epäsuoraa taloudellista vastiketta vastaan franchise-antajan toiminimeä ja/tai tavaramerk-

kejä, know-how'ta, liiketoimintamenetelmiä ja tekniikoita, työskentelytapoja ja muita aineettomia oikeuksia. Lisäksi yksittäisellä franchiseyrittäjällä on osapuolten tätä tarkoitusta varten allekirjoittaman kirjallisen franchisesopimuksen puitteissa ja sen voimassaolon aikana oikeus franchise-antajan antamaan jatkuvaan kaupalliseen ja tekniseen ohjaukseen.

”**know-how**” tarkoittaa franchise-antajan testaamaa ja kokemuksensa perusteella kehittämää ei-patentoitua käytännön tietokokonaisuutta, joka on luottamuksellista, oleellista ja tunnistettavaa;

”**luottamuksellinen**” tarkoittaa sitä, että know-how ei ole yleisesti tunnettua tai helposti saatavilla; tämä ei kuitenkaan tarkoita tiukasti sitä, että know-how:n jokaisen osan tulisi olla täysin tuntematonta tai saavuttamattomissa franchise-antajan liiketoiminnan ulkopuolella;

”**oleellinen**” tarkoittaa sitä, että know-how on ostajalle tärkeää ja käyttökelpoista tuotteiden tai palvelujen käytössä, myynnissä tai jälleenmyynnissä;

”**tunnistettava**” tarkoittaa sitä, että know-how on kuvattu riittävän tarkasti siten, että on mahdollista varmistaa, että se täyttää luottamuksellisuuden ja oleellisuuden vaatimukset.

2. JOHTAVAT PERIAATTEET

2.1. Franchise-antaja johtaa ja hallinnoi aloittamaansa franchisejärjestelmää, jonka muodostavat franchise-antaja sekä franchiseyrittäjät.

2.2. Franchise-antajan velvollisuudet

Franchise-antajan:

2.2.1. tulee olla käyttänyt liiketoimintakonseptiaan relevanteilla markkinoilla menestyksellisesti vähintään vuoden ajan ja ainakin yhdessä pilottitoimipisteessä ennen franchisetoinnin aloittamista ko. markkinoilla

2.2.2. tulee olla ketjun toiminimen, tavaramerkkien tai muiden erottamiskykyisten liiketunnusten omistaja tai niiden laillisen käyttöoikeuden haltija;

2.2.3. tulee todeta franchiseyrittäjät itsenäisiksi yrittäjiksi, eikä asettaa franchiseyrittäjiä suoraan tai epäsuorasti työntekijän asemaan;

2.2.4. tulee tarjota yksittäiselle franchiseyrittäjälle alkukoulutus ja koko sopimuksen voimassaoloajan jatkuvaa kaupallista ja/tai teknistä ohjausta;

2.2.5. tulee antaa franchiseyrittäjälle käyttöoikeus franchiseyrittäjälle siirrettyyn tai saataville asetettuun know-how'hun sekä ylläpitää ja kehittää know-how'ta;

2.2.6. tulee siirtää ja/tai saattaa asianmukaisesti tiedottamalla ja kouluttamalla know-how franchiseyrittäjän käyttöön ohjaten ja kontrolloiden know-how'n oikeaa käyttöä;

2.2.7. tulee rohkaista franchiseyrittäjiä antamaan saamastaan know-how'sta palautetta know-how'n ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi;

2.2.8. tulee sekä franchisesopimuksen voimassaoloaikana että sitä ennen ja sen jälkeen soveltuvin käytettävissä olevin keinoin estää know-how'n väärinkäyttö ja erityisesti know-how'n siirto kilpaileville ketjuille franchiseketjun etujen turvaamiseksi;

- 2.2.9. tulee soveltuvien taloudellisten resurssien ja henkilöstöresurssien avulla tehdä ketjun brändiä tunnetuksi sekä panostaa tutkimukseen ja uudistamiseen konseptin pitkän tähtäimen kehittämisen ja jatkuvuuden turvaamiseksi;
- 2.2.10. tulee informoida franchiseyrittäjäehdokkaita ja franchiseyrittäjiä internet- ja verkkokauppapolitiikastaan;
- 2.2.11. tulee pyrkiä turvaamaan ketjun edut franchise-antajan online- ja verkkokauppapolitiikan kehittämisessä.

2.3 Yksittäisen franchiseyrittäjän velvollisuudet

Yksittäisen franchiseyrittäjän:

- 2.3.1 tulee hyväksyä velvollisuutensa toimia lojaalisti yhteistyössä franchise-antajan kanssa ketjun, johon franchiseyrittäjä on liittynyt riittävästi informoituna ja täysin itsenäisenä yrittäjänä, menestymisen varmistamiseksi;
- 2.3.2 tulee tehdä parhaansa franchisesopimuksen mukaisen liiketoiminnan kasvattamiseksi ja franchiseketjun yhteisten ominaispiirteiden ja maineen säilyttämiseksi;
- 2.3.3 tulee olla vastuussa franchisetointansa taloudellisista ja henkilöstöresursseista sekä kolmansiin tahoihin nähden toimia itsenäisenä yrittäjänä vastaten toimistaan franchiseketjussa;
- 2.3.4 tulee toimia lojaalisti kaikkia muita franchiseketjun yrittäjiä sekä koko franchiseketjua kohtaan;
- 2.3.5 tulee toimittaa franchise-antajalle toimintaa koskevia tarkistettavissa olevia tietoja, jotka ovat tarpeen yrittäjän tuloksen arvioimiseksi, ja sellaisia taloudellisia tietoja, jotka ovat tarpeellisia tehokkaiden liikkeenjohdollisten neuvojen antamiseksi;
- 2.3.6 Franchiseyrittäjän tulee lisäksi antaa franchise-antajalle oikeus varmistua siitä, että konseptin laatua ja imagoa pidetään yllä asianmukaisesti franchiseyrittäjän kuluttajille/asiakkaille tarjoamien tuotteiden ja palvelujen osalta;
- 2.3.7 tulee tunnistaa velvollisuutensa täysin itsenäisenä yrittäjänä kuluttajia/asiakkaita kohtaan;
- 2.3.8 tulee pidättäytyä franchise-antajan know-how'n ja muun franchise-antajan franchiseyrittäjälle antaman franchiseliiketoimintaa koskevan tiedon ilmaisemisesta kolmansille osapuolille sopimuksen voimassa ollessa ja sen jälkeen.

2.4 Molempien osapuolten jatkuvat velvollisuudet

Osapuolten:

- 2.4.1. tulee pyrkiä turvaamaan ketjun imago ja maine liiketoimintojensa harjoittamisessa;
- 2.4.2. tulee toimia lojaalisti toista osapuolta kohtaan. Osapuolen syyllistyessä sopimusrikkomukseen, toisen osapuolen tulee ilmoittaa rikkomuksesta kirjallisesti ja niissä tapauksissa, joissa se on mahdollista, annettava toiselle osapuolelle kohtuullinen aika korjata tällainen rikkomus:

- 2.4.3. tulee kunnioittaa toisiltaan saamansa franchisekonseptiin liittyvän tiedon luottamuksellisuutta;
- 2.4.4. tulee ratkaista valitukset, epäkohdat ja erimielisyydet vilpittömässä mielessä ja hyvässä tarkoituksessa reilun ja kohtuullisen suoran yhteydenpidon ja neuvotte-
lujen kautta;
- 2.4.5. tulee, mikäli mahdollista ja mikäli osapuolet eivät ole pystyneet ratkaisemaan eri-
mielisyyttä neuvotteluilla, ennen asian viemistä tuomioistuimeen tai välimiesoi-
keuteen pyrkiä vilpittömässä mielessä ratkaisemaan erimielisyydet SFY:n järjes-
tämässä tai hyväksymässä sovittelumenettelyssä;

3. YRITTÄJÄREKRYTOINTI, MAINONTA JA TIETOJENANTO

- 3.1. Rekrytointi-ilmoittelu ei saa sisältää monimerkityksellisiä tai harhaanjohtavia ilmaisuja.
- 3.2. Mikäli yrittäjärekrytoinnissa käytettävissä aineistoissa, mainoksissa tai esitteissä viita-
taan suorasti tai epäsuorasti franchiseyrittäjän osalta tulevaisuudessa mahdollisesti
odotettavissa oleviin tuloksiin, lukuihin tai ansioihin, tällaisten tietojen tulee olla objek-
tiivisia, eivätkä ne saa olla harhaanjohtavia.
- 3.3. Jotta uusilla franchiseyrittäjäehdokkailla olisi käytettävissään kaikki tarpeellinen tieto
sitovan sopimuksen allekirjoittamiseksi, heille tulee antaa jäljennös näistä Eettisistä
Säännöistä. Lisäksi uusille yrittäjille tulee antaa luovutettavissa oleva osapuolten välistä
franchisesuhdetta koskeva kirjallinen aineisto hyvissä ajoin **ennen** sitovan sopimuksen
allekirjoittamista.
- 3.4. Yrittäjäehdokas on ennen franchisesopimuksen allekirjoittamista velvollinen huolelli-
sesti tutustumaan franchisesuhdetta koskevaan materiaaliin ja myös tarpeen mukaan
käyttämään tässä asiantuntijan apua.
- 3.5. Yrittäjäehdokkaan on yrittäjävalintaa varten annettava franchise-antajalle totuudenmu-
kaista ja läpinäkyvää tietoa kokemuksestaan, taloudellisesta tilanteestaan, koulutuk-
sestaan, taustastaan ja muusta franchisesuhteelle oleellisesta tiedosta.
- 3.6. Jos franchise-antaja vaatii yrittäjäehdokasta allekirjoittamaan esisopimuksen, tällöin on
sovellettava seuraavia periaatteita:
  - ennen esisopimuksen allekirjoittamista yksittäiselle yrittäjäehdokkaalle on kirjalli-
sesti annettava tietoja esisopimuksen tarkoituksesta ja vastikkeesta, joka hänen on
maksettava franchise-antajalle sopimusneuvotteluvaiheen aikana syntyvien kustan-
nusten kattamiseksi. Jos osapuolet sittemmin allekirjoittavat franchisesopimuksen,
franchise-antajan on joko palautettava tällainen vastike tai kuitattava se fran-
chiseyrittäjän maksettavaksi mahdollisesti kuuluvaa liittymismaksua vastaan;
  - esisopimukseen on sisällytettävä voimassaoloaikaa ja päättymistä koskeva sopi-
musehto;
  - franchise-antaja voi vaatia esisopimukseen sisällytettäväksi kilpailukieltota ja/tai
luottamuksellisuutta koskevia sopimusehtoja suojellakseen know-how'taan ja ket-
jun ominaispiirteitä.

4. YKSITTÄISTEN FRANCHISEYRITTÄJIEN VALINTA

Franchise-antajan tulee valita ja hyväksyä yksittäisiksi franchiseyrittäjiksi ainoastaan sellaisia yrittäjiä, joilla kohtuullisen selvitystyön jälkeen vaikuttaa olevan kyseisessä franchisingliiketoiminnassa vaadittava osaaminen, koulutus, henkilökohtaiset ominaisuudet ja taloudelliset edellytykset.

5. FRANCHISESOPIMUS

- 5.1 Franchisesopimuksen tulee vastata kansallisen lainsäädännön, Euroopan Unionin lainsäädännön ja näiden Eettisten Sääntöjen määräyksiä.
- 5.2 Sopimuksesta tulee ilmetä franchiseketjun jäsenten halukkuus suojella franchise-antajan aineettomia oikeuksia ja halukkuus ylläpitää franchiseketjun mainetta ja yhteisiä ominaispiirteitä.
- 5.3 Franchise-antajien tulee pyrkiä varmistamaan, että he tarjoavat franchiseyrittäjille kaikki osapuolten välistä franchisetointia koskevat sopimukset kirjallisesti franchiseyrittäjän kotimaan virallisella kielellä tai kielellä, jota franchiseyrittäjä vahvistaa osaavansa. Franchiseyrittäjän kappaleet allekirjoitetuista sopimuksista on viipymättä annettava yksittäiselle franchiseyrittäjälle.
- 5.4 Franchisesopimuksesta on selkeästi ja ilman tulkintaepäselvyyksiä ilmentävä osapuolten oikeudet ja velvollisuudet sekä muut osapuolten välistä suhdetta sääntelevät olennaiset ehdot.
- 5.5 Sopimuksen tulee sisältää vähintään seuraavat oleelliset ehdot:
  - 5.5.1 franchise-antajan oikeudet
  - 5.5.2 yksittäisen franchiseyrittäjän oikeudet
  - 5.5.3 franchise-antajan immateriaalioikeudet brändeihin, tunnuksiin jne., joiden tulee olla suojattu vähintään franchisesopimuksen voimassaoloajan
  - 5.5.4 yksittäiselle franchiseyrittäjälle toimitettavat tuotteet ja/tai palvelut
  - 5.5.5 franchise-antajan velvollisuudet
  - 5.5.6 franchiseyrittäjän velvollisuudet
  - 5.5.7 yksittäisen franchiseyrittäjän maksuvelvollisuutta koskevat ehdot
  - 5.5.8 sopimuksen voimassaoloaika, jonka tulee olla riittävän pitkä, jotta franchiseyrittäjällä on sopimusaikana mahdollisuus kuolettaa franchisetointiaan liittyvät alku- sekä lisäinvestointinsa
  - 5.5.9 perusteet sekä ilmoitukset, jotka molempien osapuolten on annettava sopimuksen mahdolliseksi uudistamiseksi

- 5.5.10 ehdot, joilla franchiseyrittäjällä on oikeus myydä tai siirtää franchiseliiketoiminta ja franchise-antajan mahdolliset etuoikeudet tähän liittyen
- 5.5.11 määräykset, jotka koskevat franchiseyrittäjän oikeutta käyttää franchise-antajan erottamiskykyisiä tunnuksia, toiminimeä, tavaramerkkiä, logoa, muuta erottamiskykyistä liiketunnusta
- 5.5.12 määräykset, jotka koskevat franchise-antajan oikeutta muuttaa franchisejärjestelmää ottamalla käyttöön uusia tai muutettuja menetelmiä
- 5.5.13 sopimuksen päättämistä koskevat määräykset
- 5.5.14 ehdot, jotka koskevat franchise-antajalle tai muulle omistajalle kuuluvan aineellisen ja aineettoman omaisuuden välitöntä luovuttamista sopimuksen päättymisen yhteydessä.

6. EETTISET SÄÄNNÖT JA MASTER-FRANCHISEJÄRJESTELMÄT

Näitä Eettisiä Sääntöjä sovelletaan franchise-antajan ja sen yksittäisten franchiseyrittäjien välisessä suhteessa ja vastaavasti masterfranchiseyrittäjän ja tämän yksittäisten franchiseyrittäjien välisessä suhteessa. Näitä Eettisiä Sääntöjä ei sovelleta franchise-antajan ja sen masterfranchiseyrittäjän välisessä suhteessa.

Suomen Franchising-Yhdistys ry

Bulevardi 7, 00120 Helsinki

Puh. 09-5865847 (+358-9-5865847)

office@franchising.fi

© 1.1.2017 Suomen Franchising-Yhdistys ry | Kaikki oikeuden pidätetään.